

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ“

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА
ОТ ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ**

Уважаема г-жо Председател на Акредитационния съвет на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на докторска програма „**Вътрешни болести**“ от професионално направление 7.1. Медицина в Медицинския университет – София.

Докладът е разработен съгласно чл. 78 от ЗВО и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол №8/18.03.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на Експертната група (ЕГ) от АС: Доц. д-р Павлина Цветкова Николова, дм – ръководител на ЕГ Проф. д-р Стоянка Георгиева Владева, дм – член на ЕГ Д-р Елена Димитрова Борисова – член на ЕГ Наблюдаващ процедурата член на ПКЗС: проф. д-р Снежанка Тишева, дмн	Протокол №22/06.10.2022 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във Висшето училище (ВУ)	21.11.2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от Постоянната комисия (ПК)	Протокол №43/20.12.2022 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №43/20.12.2022 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Обучението по образователната и научна степен „доктор” по научната специалност **ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ** в Медицински университет е акредитирано през 2014 година.

1. Дава се програмна акредитация на ОНС „Доктор“ по докторска програма *Вътрешни болести* на основание на оценка 9,62 (девет цяло и шестдесет и две стотни).
2. Срокът на валидност на програмната акредитация е ШЕСТ ГОДИНИ, съгл. чл. 79 ал. 4, т.1 от ЗВО.

Препоръка от предишната програмна акредитация на Медицински Университет – София по научната специалност “Вътрешни болести ” с шифър 03.01.16 от 19.06.2014 г. е да се обявят конкурси за редовни докторанти по Вътрешни болести.

В изпълнение на препоръката са обявени конкурси за трима редовни докторанти през 2016г. като един от тях е защитил дисертационен труд през 2020 г., един е отчислен с право на защита и един е отчислен без право на защита. Препоръката е изпълнена.

Броят на докторантите, които са били обучавани от хабилитираните преподаватели по научната специалност „Вътрешни болести“ и са разработили частично или изцяло своя дисертационен труд през отчетния период са 3.

Брой на приетите докторанти по специалността за последните 5 години – 3.

Брой на успешно защитилите докторанти по научната специалност за последните 5 години – 1.

Дял на редовните докторанти спрямо общия брой докторанти – 3/3.

Брой редовни докторанти, продължили академичната кариера след успешна защита – 1.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 2 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението на докторската програма.

1.1.1. Основната цел и задачи на образователната дейност в докторската програма са: изграждане на висококвалифицирани учени в научната област, които да притежават знания и умения за решаване на проблеми от научно и научно-приложно естество.

Редът и условията за приемане и провеждане на обучението в докторантура се уреждат със Закона за висше образование, Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докторанти, Правилника за устройството и дейността на МУ-София, Регламент за придобиване на ОНС „доктор“ и „доктор на науките“ в МУ-София. Обучението на докторантите в МУ – София, се организира и координира от Зам.- ректора по НИД. Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести (ПВБ) в Медицинския факултет също ще бъде обучаващо звено за докторската програма в МУ-София, като практическата част на докторантурите ще се реализира в клиничната база на Катедрата, а именно Клиниката по пропедевтика на вътрешните болести при УМБАЛ „Александровска“. Съществува пълно съответствие между спецификата на докторската програма и академичната среда в обучаващото звено, провеждащо обучение на докторантите. Съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-София в Ректората на МУ-София, в Деканатите на съответните факултети и в катедрите, към които са зачислени докторантите, се съхранява документация за приема и обучение на докторантите, която периодично се анализира и обновява.

Личното досие на докторанта съдържа всички материали и документи свързани с неговото зачисляване, подготовка и разработване на дисертационния труд.

1.1.2. В Медицински университет – София е разработен проект „Въвеждане на система за управление на качеството в МУ – София, съгласно ISO 9001/2008 и интегриране на

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

информационните системи в университета“. На базата на този проект в МУ – София е внедрена „Интегрирана информационна система“, която обхваща студенти, докторанти, специализанти и преподаватели на МУ – София.

В МУ – София е създадена и функционира успешно система за управление на качеството на три нива: Общоуниверситетска комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес (ОУКУОКУП); Комисии по качеството във Факултетите, съставът на които е определен със Заповед на Ректора; Подкомисия за качествено обучение на докторанти.

В изпълнение на Правилника за подготовка и провеждане на учебната година на МУ-София в края на всеки семестър на катедрени съвети се приемат отчетите за извършената преподавателска работа. Интелектуалните качества и практическите умения, които се придобиват при обучението на докторанти в научна специалност Вътрешни болести са съобразени с критериите на НАОА.

Обучението на докторантите се извършва съгласно законовите изисквания в Република България и съответните правилници. В Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести и в Катедрата по вътрешни болести са проведени множество периодични вътрешнокатедрени оценки на качеството на обучение по докторската програма в отделните обучаващи звена. Собствената вътрешна система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав ясно поставя цели и основни задачи по управление на качеството. Обезпечава се постигане и поддържане на високо качество на основните дейности, реализирани в него, отговарящо на университетските, националните и европейски стандарти в тази насока. Създадена е организация за постоянно наблюдение на процесите с оглед тяхната периодична оценка, анализ и подобрене.

1.1.3. МУ-София подпомага и насърчава научноизследователската дейност на докторантите, като осигурява необходимите ресурси (финансови, технически, материални, информационни), подготовка и експертна помощ за провеждане на изследователска дейност.

Докторантите и преподавателите прилагат европейските научно-образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа като резултат от проведеното обучение и мотивиращо ръководство, съгласно утвърдените програми, както и вследствие на проведени обучения и специализации във водещи в това направление институции у нас и в Европа.

Резултатите от дисертационните трудове се публикуват в български и чужди издания, създават връзки между заинтересовани страни и намират пътища за колаборация, разкриват важни закономерности и алармират за потенциални опасности. Те са основа за следващи научни разработки, често извършвани в рамките на МУ – София, изследователите да оповестят пред широката аудитория своите научни достижения в периодични издания на МУ – София: *Обща медицина* (реферира се на Scopus), *Медицински преглед*, *Български медицински журнал*, **Acta Medica Bulgarica** (реферира се на Scopus), **Българска кардиология**, **Съвременна медицина**, **Ревматология** (реферира се на Scopus) и др. През първата година на докторантурата се провежда допълнително обучение по модулите на учебната програма „Методология на научните изследвания – обект на дисертационната теза и медицинска статистика“. Трима от докторантите в КВБ по „Вътрешни болести“ през отчетния период са завършили успешно този курс, положили са изпит и получили диплома

1.1.4. В МУ – София действа Етичен кодекс на академичния състав и служителите, който е достъпен на сайта на университета, приет на АС 23.10.2007 г. и периодично се актуализира.

Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. През отчетния период няма нарушения, изпитни измами, плагиатство и дискриминация при обучаващите се докторанти. Етичният кодекс на академичния състав и служителите в Медицински университет – София, обновен през 2016г., утвърждава специфичните нравствени норми, регулиращи поведението и взаимоотношенията в Медицински университет – София. Преподавателският състав на МУ- София традиционно е

ангажиран в обучението в мултиетническа и мултикултурална среда, включително и на докторанти с различен етнос, религия, социален произход, националност, раса, пол и възгледи и всякакви форми на дискриминация са неприемливи и неприемливи. До момента всички процедурни правила в хода на подготовката на докторантите и процедурите при придобиване на ОНС “Доктор” се спазват стриктно и не са установени процедурни нарушения, съгласно предпоставените правила от съответните нормативни документи

Констатации за изпълнение на критерий 1:

Целта на подготовката за придобиване на ОНС „доктор“ по „Вътрешни болести“ в МФ, МУ - София е в съответствие с мисията, целите и задачите на Университета. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство. Докторските програми са организирани и се реализират в клиниките по кардиология, ендокринология, хематология, нефрология на УМБАЛ „Александровска“ и в клиниките по гастроентерология, ревматология и нефрология на УМБАЛ „Св. Иван Рилски“, както и в Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести (КПВБ).

Цялостната дейност за обучение по докторската програма „Вътрешни болести“ е подчинена на системата за качество в МФ на МУ- София, без да се пренебрегва нейната специфика. Системата за управление на качеството в МФ - МУ е стройно организирана и работеща.

В МФ на МУ-София са изработени и се изпълняват правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация, съответстващи на ЗВО. Те се гарантират от Етичния кодекс на институцията

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни

2.1.1. Подготовката за разкриване на докторска програма в МУ-София, включва разработване на Учебна документация (тематична програма, конспекти, анотация и обосновка на теми за дисертационни трудове и др.) и Доклад за самооценка от основното звено. Докладите и предложенията на КС и ФС се обсъждат предварително на заседание на Научния съвет на МУ-София и след положителна оценка се внасят за обсъждане и решение на РС.

Мониторингът върху обучението и документацията, включително осъвременяването по акредитираните докторски програми се извършва ефективно от Факултетен съвет и Академичен съвет и се контролира от отдел НИД и Научния съвет на МУ. Докторантите, обучавани по научната специалност “Вътрешни болести” в КВБ за периода 2014-2022 г., притежават достатъчно знания и умения с научно-методичен инструментариум и професионални компетенции. Докторантите се включват в учебната и научно изследователската работа на съответните катедри. Катедрата по Пропедевтика на вътрешните болести на МФ, МУ– София провежда съвременно обучение на докторанти по пулмология, кардиология, гастроентерология.

2.1.2. С решение на Академичния съвет на МУ-София от 25.10.2016 г. е създаден нов отдел „Наука и акредитация“ и нов сектор „Акредитация“, съответно по акредитация на филиали в чужбина, акредитация на учебни програми и акредитация на докторски програми. Обучението и контрола, свързани с докторантурите в Медицински факултет се осъществява от сектор „Научна дейност и развитие на академичния състав“. Всеки докторант участва заедно с

научния ръководител в планирането на индивидуалния учебен план, който се приема на Катедрен съвет и се утвърждава от Декана на МФ и Ректора на МУ – София. Цялата документация (учебни планове и учебни програми) периодично се анализира и се обновява, като се взема предвид мнението на обучаваните и потребителите на образователния продукт, проучвано чрез анкети.

2.1.3. Висшето училище провежда обучение в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката в областта на докторската програма. В документацията на докторските програми по „Вътрешни болести“ са формулирани ясни цели, задачи и мотиви за обучение, гарантиращи правилен избор на мотивирани учени с перспективи за бъдещото им развитие в професионалното направление, в индивидуален учебен план. Индивидуалният учебен план съдържа задължително следните компоненти: административна информация, учебна дейност и научноизследователска дейност. Спецификата на докторските програми отговаря на академичната среда в обучавашите звена и в институцията.

2.1.4. Анализът при планиране и разработване на докторската програма по „Вътрешни болести“ в двете катедри включва възможността за осигуряване на работно място след приключване на обучението. Освен това се прави и втори анализ на потенциални работни места, базиран на резултати от проучванията относно заетостта на специалисти, разговори с работодатели, и потенциални потребители на кадри. Обучението по докторска програма „Вътрешни болести“ е фундаментално и интердисциплинарно. То включва изследвания, които могат да придобият оригинален или приложен характер и много от тях да бъдат включени в практиката. Това прави направлението високо конкурентно. Докторантите по „Вътрешни болести“ ще имат възможност за пълна реализация във висши училища, научни институти и лаборатории у нас и в чужбина. От обучаваните в Катедрата по ПВБ докторанти за периода 2015-2019 г. 2 са повишени в академична длъжност „доцент“.

Съществува тясна колаборация между катедрите, клиничните звена и различни академични и социални структури в София и страната. Осъществяват се и сътрудничества с водещи лаборатории и специалисти в България и в чужбина.

2.1.5. Съществува сътрудничество с Мрежата от Национални информационни центрове за академично признаване и мобилност [ENIC-NARIC](#) в сферата на признаването на дипломи и периоди на обучение между държавите от Европейската Икономическа Зона и държавите, ратифицирали Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион. Броят на представените научни съобщения в международни и национални конгреси и конференции с участието на докторанти, обучавани през акредитационния период е 11 (10 национални и 1 международни).

2.1.6. В Катедрата по вътрешни болести и в Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести се съблюдават законовите изисквания за прием и обучение на докторантите, като за целта се поддържа и актуализира комплект от нормативни документи. Оригиналната документация за прием и обучение на докторантите се съхранява в сектор „Научна дейност и развитие на академичния състав“ на Медицински факултет, МУ – София, където текущо се упражнява контрол върху спазването на изискванията на нормативните документи, свързани с обучението на докторантите. При обновяване на документацията се вземат под внимание и резултатите от провежданите вътрешни и външни одити по системата за управление и поддържане на качеството в МУ, както и резултатите от провежданите анкети сред докторантите за оценка на тяхната удовлетвореност. Организацията по приема и обучението на докторанти се осъществява от отдела за НИД на МУ – София.

Личното досие на всеки зачислен докторант се завежда и в обучавашото звено. Изпълнението на индивидуалния план на докторантите и цялостната дейност по тяхната подготовка е обект на контрол от страна на КС и ФС при ежегодното атестиране.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

Докторските програми по „Вътрешни болести“ в МФ на МУ София са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката, с ясно дефинирани цели, задачи, методология, очаквани резултати и са сравними с подобни у нас и в Европа. Разработени са стандарти, създадена е организация в Катедрата по вътрешни болести и ще се създаде такава в Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести за непрекъснатия им мониторинг: учебна документация, изработване и оценяване на програмите, етап на работа, контрол на достоверността и автентичността на разработките, позволяващи своевременна защита, професионална мобилност и успешна реализация на пазара на труда.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд

3.1.1. Провеждането на обучението е ориентирано към специфичните потребности на докторантите в МУ-София. Обучението се осъществява чрез участието им в специализирани лекционни курсове, изнасяни от хабилитирани преподаватели, участие в организирането и провеждането от самите тях на практически и семинарни занятия по преподаваните дисциплини, свързани със специалността, участие в курсове, конференции и семинари, организирани по време на обучението.

Докторантите осъществяват и преподавателска дейност, фиксирана в графици за учебната дейност в катедрата, с натовареност до една трета от средната учебна натовареност на нехабилитираните преподаватели.

Докторантите към МУ-София, участват в докторантско училище, в което придобиват допълнителни практически умения за изготвяне на литературна справка, планиране и провеждане на научни разработки, оформяне на научни публикации и дисертационен труд, ползване на компютърни програми и интернет-базирани средства. Осигурен е достъп чрез библиотеката на Университета до най-големите световни и европейски научноизследователски бази данни.

3.1.2. Подготовката и обучението на всеки докторант се осъществява по **Индивидуален учебен план**, изготвен от неговия научен ръководител, обсъден и приет на Катедрен съвет и утвърден от Факултетен съвет.

Индивидуалната учебна програма е съобразена с **Учебната план-програма на специалността** “Вътрешни болести”, както и с темата на съответния дисертационен труд. Изпълнението на индивидуалните програми се контролира периодично от научния ръководител и на заседания на Катедрения съвет и на Факултетния съвет. Докторантите се атестират от ФС в края на всяка академична година. Те представят пред катедрения съвет отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получени резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта и предлага съвместно с докторанта конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата академична година. Катедреният съвет приема становище за изпълнение на индивидуалния план.

Изпълнението на индивидуалните програми се контролира периодично от научния ръководител, който дава своята оценка на заседания на Катедрения съвет и на Факултетния съвет. Действащата документация за прием и обучение на докторантите в МУ-София периодично се анализира и обновява. За обучението на докторантите по научната специалност

„Вътрешни болести”, съобразно съвременните научни постижения са осигурени условия на институционално и на катедрено ниво.

3.1.3. Докторантите в Катедрата по вътрешни болести и в Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, които са залегнали в индивидуалните им учебни планове и докладват резултати от изследователската си дейност пред Катедрения съвет. Индивидуалният план е разработен съвместно с научния ръководител, разгледан е и обсъден на заседание на Катедрен съвет и утвърден от ФС. Периодичните отчети по разработката се представят за обсъждане на КС. Изпълнението на индивидуалните учебни планове на докторантите се следи от научния ръководител и ръководителя на катедрата, към която е зачислен докторанта.

3.1.4. Методите и критериите за оценяване на постиженията на докторантите се оповестяват редовно на катедрени и клинични съвети. Катедрата подпомага участието им в научни форуми у нас и в чужбина, както и публикации в наши или чужди списания, където докторантите излагат своите постижения. Научните публикации, авторефератите и дисертационните трудове на докторантите в МУ – София се публикуват и са достъпни в интернет пространството или пълнотекстово в репозиториума на Централна медицинска библиотека.

3.1.5. В МУ-София е приета Процедура за подаване и разглеждания на жалби. Катедрата по вътрешни болести и Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести са в състояние да разглеждат обективно подадени от докторанти жалби, но до този момент няма такива.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Подготовката на докторантите по “Вътрешни болести” в КВБ и КПВБ, МФ – МУ-София се реализират и ще се реализират със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективно обучение. Всички етапи са контролирани и ще се контролират ефективно от прекия ръководител на научното звено и чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите. Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация на ВУ, съхранявана в отдел „Наука и акредитация“ и в индивидуалното досие в Катедрата по вътрешни болести, като този процес ще се осъществява в бъдеще и в Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

При приема, обучението и дипломирането на докторантите в МУ - София се прилагат външните и вътрешни нормативни документи, регулиращи тази дейност в цялата продължителност на процеса.

Изградените и функциониращи структури са: отдел „Наука и акредитация” на Медицинския университет, сектор „Научна дейност и развитие на академичния състав” на Деканата на Медицинския факултет на МУ - София, Докторантско училище, Научни съвети по факултети. Тяхната дейност се регулира от разработените вътрешно-нормативни документи: Правилник за прилагане на ЗРАСРБ, Регламент за придобиване на ОНС „Доктор“, заповеди на Зам.-ректор и Инструкции за провеждане на защиты.

4.1.1. В Катедрата по вътрешни болести и в Катедра по пропедевтика на вътрешните болести на МФ, МУ-София се спазват процедурите за последователно прилагане на предварително определените и публикувани наредби, които обхващат етапите на жизнения цикъл на докторанта, съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университета. Планирането на бройките за

държавна поръчка докторанти в Катедрата се извършва на база на интереса на бъдещите докторанти и възможностите на хабилитираните лица в катедрата. След утвърждаването на заявления брой докторантури по предложение на ръководителя на катедрата, Академичният съвет на МУ-София взема решение за обявяване на конкурс за докторантура по съответната научна специалност.

След изтичане на срока за подаване на документите, Ректорът издава заповед, с която определя Комисия за провеждане на конкурсен изпит. Всички етапи следват регламента на ПРАС на МУ-София.

4.1.2. В МУ-София традиционно се прилагат разнообразни форми за включване на студенти и докторанти в изпълнението на научноизследователски проекти и научни прояви. Участието на студентите и докторантите във форуми се финансира чрез средства от Научни проекти, в които студентите и докторантите са членове на работния колектив. Факултетните съвети на МУ-София подпомагат разработването на дисертационните трудове на докторантите след представяне и одобряване на план-сметка в размер до 2000.00 лв. Ежегодно в рамките на проектното финансиране стартира конкурс „Млад изследовател“, който осигурява възможности за участие на докторанти с разработки в рамките на техния дисертационен труд. Отделно докторанти могат да участват в научните проекти в конкурса “Грант”. През отчетния период докторантите от КВБ са участвали в 30 научноизследователски проекта. От КПВБ 1 докторант е участвал в национален проект с водещ изследовател преподавател от катедрата.

4.1.3. Докторантите, студентите и преподавателите в МУ-София имат възможност да участват в програмите на Еразъм за студентска и преподавателска мобилност с цел обучение и с цел практика.

Брой докторанти от КВБ, провеждали поне 3 месеца изследвания в други ВУ или научни организации – 0. Брой участия на научни форуми на 1 докторант – $11/3 = 3.7$

4.1.4. Броят на докторантите, които са били обучавани от хабилитираните преподаватели по научната специалност „Вътрешни болести“ и са разработили частично или изцяло своя дисертационен труд през отчетния период са 3.

Брой на приетите докторанти по специалността за последните 5 години – 3.

Брой на успешно защитилите докторанти по научната специалност за последните 5 години – 1. Дял на редовните докторанти спрямо общия брой докторанти – $3/3$.

Брой редовни докторанти, продължили академичната кариера след успешна защита – 1.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

В катедрата по Вътрешни болести на МФ, МУ - София има изградена организация, детайлни процедури и строга административна система за работа с докторантите във всички етапи на тяхната подготовка. Те се включват активно в научноизследователски проекти. Сътрудничеството с други научни организации осигурява подобряване на качеството на обучение и кариерното развитие на докторантите. В Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести са налице всички условия за изграждане на организация за работа на докторанти по „Вътрешни болести“.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията

Обучението на студентите, докторантите и специализантите в МУ-София се извършва от високо квалифицирани преподаватели, които са експерти в своите области. Развитието на академичния състав е основен фокус на управленската политика и стратегия на Ръководството на Университета.

Разработените критерии за заемане на академични длъжности са в унисон с определените минимални изисквания в ЗРАСРБ и позволяват подбора на преподаватели с висок потенциал и доказани качества.

5.1.1. Специализацията и квалификацията на преподавателите е с отлични показатели. Преподавателите в катедрата са с много добра теоретична и практическа подготовка по научната специалност „Вътрешни болести“, висок професионализъм и дългогодишен опит в учебната, научноизследователската и експертната дейност. Атестацията на академичния състав се извършва въз основа на самостоятелна комплексна оценка в разработената атестационна карта на преподавателя в МУ-София. Студентското мнение се отчита чрез периодично провеждане на анонимни анкети (анкетна система LUMINA) или по преценка на Атестационна комисия. Последните регулярни атестации на академичния състав в двете катедри са с обща атестационна оценка на всички хабилиитирани преподаватели „МНОГО ДОБРА“.

5.1.2. Научната продукция на Катедрата я прави значима в национален и международен мащаб.

Наукометрични данни на преподавателите от Катедра по вътрешни болести за периода 2014-2022 год.:

Брой участия в национални конференции и конгреси на хабилиитирани и нехабилиитирани преподаватели – 461; Брой участия в международни форуми на хабилиитирани и нехабилиитирани преподаватели – 341; Публикации на хабилиитирани и нехабилиитирани преподаватели в научни списания без IF – 539; Публикации на хабилиитирани и нехабилиитирани преподаватели в научни списания с IF – 272; Издадени учебници и учебни помагала – 14; монографии – 19; участия в глави на монографии – 4.

Брой цитирания по Scopus – 4743.

Показател за качеството на преподавателския състав в Катедрата по вътрешни болести е опитът и компетенциите в управлението и разработването на изследователски проекти. Хабилиитирани и нехабилиитирани преподаватели от Катедрата са водещи изследователи или участници в проекти, финансирани от СМН, ФНИ – МОН и 7-ма Рамкова програма на Европейския съюз.

Брой научни проекти за акредитационния период – 58 (национални – 54; международни – 4).

Наукометрични данни на преподавателите от Катедрата по пропедевтика вътрешните болести за периода 2015-2020 год.:

- 8 участия в национални научни форуми
- 24 участия в международни форуми
- 50 публикации в научни списания без IF
- 16 публикации в научни списания с IF
- С участието на членове на катедрата са издадени учебник по кардиология, учебник по белодробни болести и четири ръководства
- Брой научни проекти за акредитационния период – 7 национални
- Преподавателите от катедра „Пропедевтика на вътрешните болести“ са членове на Българските и Европейски дружества по пулмология, кардиология или гастроентерология и др. Катедрата по ПВБ има разгърната НИД по тематиките на докторантите

5.1.3. В КВБ и КПВБ се поддържа висока научноизследователска активност чрез организиране на научни форуми, курсове, издаване и участие в редакционни колегии на научни списания, издаване на сборници от конференции и научни трудове по акредитираната докторска програма, членства в научни организации и мрежи, научна дейност по ЗРАС, творчески командировки и специализации в чужбина и др. За високи професионални постижения преподавателите са *удостоявани с почетни грамоти,*

удостоверения и сертификати на национални и международни форуми. Академичният състав поддържа висока активност в експертна и консултантска дейност по основните научни направления във вътрешните болести.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели със специалност „Вътрешни болести“ на трудов договор към МУ с богат професионален опит, които развиват активна научноизследователска дейност, свързана тематично с докторантурата и оповестена чрез участие в научни форуми и висока публикационна активност. Академичният състав упражнява системна експертна и консултантска дейност по вътрешни болести благодарение на успешните си изяви и практики по специалността.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности

6.1.1. Обучението на докторантите в докторската програма по „Вътрешни болести“ се извършва в Катедрата по вътрешни болести, на територията на клиниките по ендокринология, хематология, кардиология и нефрология на УМБАЛ „Александровска“ и клиниките по ревматология, гастроентерология и нефрология в УМБАЛ „Св. Иван Рилски“. Обучението на докторантите по „Вътрешни болести“ ще се извършва и в Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести, намираща се в УМБАЛ „Александровска“, бул. „Георги Софийски“ 1. Материално-техническата база за обучение и изследователска дейност на докторантите е в съответствие със спецификата на научната специалност: осигурени са работни места, семинарни зали, компютри и достъп до библиотечни и информационни ресурси. Налице е съвременна апаратура и материално-техническа база, които изцяло се използват за научноизследователска работа и за обучение на докторантите. Лабораторната обезпеченост на катедрите включва обща апаратура и специфична диагностична апаратура.

В КВБ са предоставени 9 учебни зали за провеждане на семинари, достатъчен брой учебни зали има и в КПВБ. Обучаващите се в двете катедри имат достъп до научните публикации, монографии, сборници и учебници, издавани с участието на членове от състава на катедрата. Осигурен е денонощен неограничен достъп до Internet.

Библиотеката на МУ – София предоставя на докторантите научна читалня, компютъризирани работни места, специализирани научни списания, специализирана учебна литература, дисертационни трудове на докторанти в МУ – София и достъп до национални и международни научни база - данни.

6.1.2. Вътрешната нормативна уредба на висшето училище гарантира включването и регламентира участието на докторантите в научноизследователската и проектната дейност. За тази цел те могат да ползват наличната в Катедрата по вътрешни болести и Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести апаратура, както и консумативи, осигурени от МУ – София, МФ и от изследователски проекти, в които се включват и докторанти. Предвидени са възможности за финансиране на командировки, участие в национални и международни научни конференции и други форуми. Утвърдена е практиката на различните форми на обмен на докторанти по международни образователни програми като Erasmus +, Хоризонт 2020, по линията на двустранното сътрудничество и др.

6.1.3. Всички учебни корпуси и бази на Медицински университет – София, имащи отношение към обучението и практиката на докторантите, притежават изградени стационарни компютърни мрежи, които са свързани с Интернет – учебни зали, лаборатории, кабинети на преподаватели и докторанти.

Изградени са оптични мрежи между централните сгради, както и връзката към доставчика на Интернет услуги. Библиотеката е общо академично помощно звено, което осигурява информационно учебната и научната работа на докторантите по „Вътрешни болести” и подпомага и самоподготовката им. Като най-богата отраслова библиотека за медицинска литература в страната, Централната медицинска библиотека разполага с над половин милион книжни фондове и периодични издания и предлага електронен достъп до пълнотекстови бази данни, мултимедийни продукти и Интернет зала.

6.1.4. На докторантите в докторската програма се предоставя възможност да представят резултати от своите изследвания на провеждащите се ежегодно в Медицински университет – София научни форуми за студенти, докторанти и млади лекари: International Congress of Medical Sciences, International Biomedical Congress of Sofia. Хабилитирани преподаватели от КВБ и КПВБ са участвали в научните журита на посочените конгреси. Научният и преподавателски състав в катедрите и докторантите имат възможност да участват в конкурсите на ФНИ към МОН и МУ-София за финансиране на изследователски проекти, които са: „Грант – календарна година”, „Млад изследовател – календарна година”. Катедрите имат създадени и утвърдени дългогодишни традиции при подпомагането и стимулирането на докторантите в тяхната научноизследователска дейност, като разработват проекти и участват в конкурси. На докторантите са предоставени възможности да публикуват резултатите от научноизследователската си дейност в български и международни списания.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

Катедрите по ВБ и ПВБ при МУ-София, разполагат с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност и предлагат адекватен академичен комфорт през жизнения цикъл на докторантите.

Материално-техническата база на обучаващите звена е на международно ниво. Базата на катедрите обезпечава теоретичната и практическа подготовка на докторантите. Творческата активност на докторантите се стимулира строго регламентирано в организационен и финансов аспект, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.

Стандарт 7. Управление на информацията.

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1. В МУ-София има изградени специализирани структури за съхранение, отчетност, ревизия и популяризиране на получените от докторантите резултати по докторските програми. Такива звена са различни структури, като отдел „Наука и акредитация“, Университетски електронен информационен и образователен център (УЕИОЦ) и Център за кариерно развитие, Университетската библиотека и официалният сайт на МУ-София. Докторантите имат безплатен и неограничен достъп до информационните системи Scopus, SciDir, PubMed. В университета се следи за контрола върху качеството на учебния процес в програмата, осъществява се координация и обратна връзка с останалите институционални звена, участващи в процеса по поддържане на качеството. Проследява се броят на обявените докторантури, броят на кандидатствалите магистри за съответните направления, а така също и показателите, отнасящи се до процеса на обучение. Информация за всички дейности и етапи от този процес се публикува на сайта на МУ-София.

7.1.1. Събирана и анализирана информация за: дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни; осъществяваните процедури за одобряване и

обновяване на учебната документация на докторската програма; развитието и успеваемостта на докторантите; удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение; учебните ресурси и наличната възможност за кариерното им развитие.

В Катедрата по вътрешни болести и в Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести се събира и анализира информация за развитието и успеваемостта на докторантите. Дейността, свързана с обучението им е в обхвата на ежегодно извършваните одити и преглед от ръководството в съответствие с внедрената Система за управление на качеството по ISO 9001.

7.1.2. Качеството на обучение по докторските програми и наложителните промени по тях се обсъждат и огласяват публично, свързани са с управлението на качеството на обучението и потребностите от промяна. Изнесените данни за броя участия на докторантите в научни форуми и обективните дадености, при които те се подготвят отговарят на изискванията на НАОА.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

В МФ на МУ-София има изградена система за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите. Периодично се обсъждат и анализират предложения за подобрение на докторската програма и публично се оповестява ефективността на резултатите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти

8.1.1. Докторската програма по вътрешни болести е публикувана на сайта на университета. Обявите за докторантури се публикуват в Държавен вестник, както и на интернет страниците на МУ-София и Медицинския факултет, където информацията за обявените, текущите и приключилите процедури за придобиване на ОНС „Доктор“ е обществено достъпна. От сайта се получава актуална информация за Наредби, Правилници, Решения на Общото събрание, Решения на Академичния съвет. Решенията на Факултетния съвет се публикуват на сайта на Медицински факултет (<http://medfac.mu-sofia.com>). В сайта на МУ-София ежегодно се обявяват конкурси за научноизследователски проекти.

8.1.2. На сайта на Медицински университет – София е обявена информация за програмата „Еразъм+“ и сключените договори за международно сътрудничество (<http://mu-sofia.bg/>). Програмата „Еразъм+ 2014-2020“ дава възможности на студенти, докторанти и служители на университета да развиват своите умения и да подобряват своите перспективи за заетост. В университета има разработени правила за признаване на образователни кредити и организиране на мобилност.

8.1.3. В МУ-София е създадена традиция за развитие на научния потенциал на студенти и докторанти, и за подкрепа на научните им изяви. Едно от доказателствата в тази насока е системното организиране на студентски научни конференции, с активното участие на докторанти и студенти от други сродни университети. Представяне на иновационните резултати по докторската програма пред по-широки форуми у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

В Катедрата по вътрешни болести и в Катедрата по пропедевтика на вътрешните болести на МФ, МУ-София се предоставя и ще се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на докторските

програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност и иновационните резултати в работата им.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии

9.1.1. Висшето училище осигурява редовен мониторинг, периодичен преглед и своевременно осъвременяване на докторантските програми.

Организацията на докторските програми изисква редовни тримесечни отчети пред Декана на МФ и ежегодно атестиране пред Катедрите и Факултетния съвет. При извършвания периодичен мониторинг на докторските програми се прави оценка за актуалността на програмата, степента на научно-приложния ѝ характер и възможностите ѝ за реализиране чрез нея на актуални бизнес решения. Периодичните наблюдения оценяват адекватността на натовареността на докторантите, степента им на удовлетвореност от постигнатите резултати, техните изисквания и очаквания, ефективността и обективността на процедурите за оценяване, както и средата на обучение и възможностите ѝ за развитие и разширяване.

9.1.2. Дейностите по повишаване на качеството на образователната дейност на докторантите по вътрешни болести са съобразени с утвърдената и достъпна на сайта МУ-София „Процедура за разработване, мониториране, оценяване и актуализиране на докторска програма“. Катедрите ежегодно на Катедрени съвети обсъждат и дискутират темите, броя и начина на финансиране на докторските места.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

В Медицинския факултет на МУ-София се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми

Системният вътрешен контрол за качеството на обучението се извършва в съответствие със системата за осигуряване на качеството на обучението в МУ-София и при провежданите одити и преглед на ръководството на СУК ISO 9001 (сертификат, издаден от TCL на 10.10.2014 г.), на МУ-София и обхваща всички нива и структури като в обхвата на сертификацията са включени и докторските програми, съгласно т. 2.3 от Наръчника по качеството.

10.1.1. Осигуряването на качеството на обучението в МУ-София се извършва на различни нива и с ангажиране на широк кръг от участници посредством: внедрената система за управление на качеството по ISO 9001 и външната сертифицираща организация SGS, чрез акредитационните процедури от НАОА, участието в международната рейтингова система Umultirank и рейтинговата система на висшите училища в България. Циклично се провежда програмна и институционална акредитация на Медицински университет – София. Периодично в МОН се изпраща информация за броя и хода на докторантурите в Медицинския факултет.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1

В МФ на МУ-София е внедрена успешно функционираща система за управление на качеството. Структурите на ВУ, както КВБ и КПВБ, преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на докторските програми.

Председател на ПКЗС:

(Проф. д-р Здравко Каменов, дмн)